

Sygn. akt II CSK 806/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa K. S.

przeciwko P. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 czerwca 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 21 maja 2015 r., sygn. akt I ACa 55/15,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka K. S. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21 maja 2015 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 listopada 2014 r., którym oddalono powództwo w zakresie dalszej kwoty renty z tytułu utraconych widoków powodzenia na przyszłość.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest

ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Powódka oparła wniosek na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., podnosząc, że zachodzi potrzeba zdefiniowania miernika, jaki należy przyjąć przy obliczaniu wysokości renty z tytułu utraconych widoków na przyszłość osobie, która ze względu na młody wiek nigdy nie podejmowała pracy zarobkowej, w szczególności czy wysokość tego świadczenia powinna zostać odniesiona do wynagrodzenia minimalnego czy też do przeciętnego. Jednocześnie podniosła, że oczywista zasadność skargi dotyczy niezasądzenia zwrotu kosztów wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika za prowadzenie sprawy na etapie postępowania likwidacyjnego.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) w zasadzie powinno odpowiadać wymaganiom stawianym zagadnieniu prawnemu przedstawianemu przez sąd drugiej instancji Sądowi Najwyższemu w razie powstania takich poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia

14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy postawić w sposób tak ogólny i abstrakcyjny, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Kolejnym niezbędnym wymogiem uzasadnienia jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku rozstrzygnięcia problemu wykazania, że zaszły okoliczności uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Wywód przedstawiony przez skarżącą nie odpowiada powyższym wymaganiom. Przedstawione zagadnienie nie ma bowiem charakteru problemu prawnego, lecz odnosi się do sposobu oceny dowodów przez sądy *meriti*. Ustalenie wysokości renty przysługującej poszkodowanemu zawsze należy odnieść do indywidualnych okoliczności konkretnego przypadku, biorąc pod uwagę

rzeczywiste stosunki społeczne i gospodarcze. Sąd Apelacyjny wskazał przyczyny, dla których przyjął zasadzoną wysokość renty wyrównawczej, a jego wywód i przedstawione argumenty nie pozostają w sprzeczności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Z tych względów Sąd Najwyższy nie dopatrywał się wystąpienia takich obiektywnych problemów natury jurydycznej, które uzasadniałyby przyjęcie skargi do rozpoznania.

Z kolei przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację. Cech tych nie ma uzasadnienie powołanej przyczyny przedstawione w skardze. Sąd odwoławczy wskazał i wyjaśnił przyczyny, dla których uznał wydatki związane z zatrudnieniem profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniu likwidacyjnym za nieuzasadnione i zbędne. Ocena taka mieściła się w zakresie dyskrecyjnej władzy sędziowskiej, a sposób jej uzasadnienia nie naruszył przyjętych standardów motywacji rozstrzygnięć sądowych. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy nie dopatrywał się takiego naruszenia art. 361 k.c., które miałyby potwierdzić oczywistą zasadność skargi.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Uwzględniając charakter sprawy, rodzaj dochodzonego roszczenia, sytuację majątkową i osobistą powódki w oparciu o zasady słuszności odstąpiono od obciążenia jej kosztami

postępowania kasacyjnego należnymi stronie przeciwnej (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

jw